

De dekolonisatie van Indonesië in beeld

Foto's koppelen aan gebeurtenissen en begrippen

Door historische foto's te koppelen aan historische gebeurtenissen of begrippen, leren leerlingen beeldbronnen te analyseren en de verbinding te leggen met hun eigen kennis. Lukt het hun door goed samen te werken de juiste koppelingen te maken?

Wat?

Een opdracht waarbij leerlingen een koppeling moeten maken tussen historische foto's en historische gebeurtenissen of begrippen. Leerlingen werken in tweetallen of groepjes van vier. Er moet worden samengewerkt om tot een oplossing te komen. De ene leerling heeft de foto's, maar mag die niet laten zien. De andere leerling heeft de omschrijvingen, maar mag die niet delen. Weten de leerlingen samen de juiste koppeling te maken?

Wanneer?

Deze werkvorm gaat over de dekolonisatie van Indonesië. Dat onderwerp valt onder de periode 1945-1989, van het vmbo-examenonderdeel 'Historisch overzicht vanaf 1900', tijdvak 10.

Hoe lang?

20 tot 30 minuten.

Voor wie?

De opdracht is ontworpen voor de examenklas vmbo-gt, maar kan ook gebruikt worden in de onderbouw van de havo of het vwo, als de onafhankelijkheid van Indonesië wordt behandeld.

Voorkennis

De werkvorm is ontworpen als eindopdracht. De leerlingen zouden het onderwerp 'Onafhankelijkheid van Indonesië' al behandeld moeten hebben voordat ze aan deze opdracht beginnen.

Hoe werkt het?

De leerlingen zitten in groepjes van twee tegenover elkaar. De opdracht kan ook gedaan worden in groepjes van vier, waarbij twee duo's tegenover elkaar zitten. Leerling (of duo) A krijgt de foto's bedekt uitgedeeld. Hij/zij mag de foto's niet laten zien aan leerling (of duo) B. Wel mag leerling A de foto's omschrijven en vragen beantwoorden over de foto's. Het is aan leerling B om te kiezen welke gebeurtenissen of begrippen bij de foto's horen. Hij/zij heeft daarvoor een lijst met omschrijvingen van de gebeurtenissen en begrippen. Leerling B mag de lijst niet laten zien aan leerling A. Elke ronde begint met leerling A. Hij/zij zegt: 'Op de afbeelding zie ik...' Leerling A geeft vervolgens een omschrijving. Leerling B mag nog een aantal vragen stellen, dit kun je eventueel limiteren tot maximaal twee of drie vragen. Leerling A kan deze vragen beantwoorden met 'ja', 'nee' of 'weet ik niet'. Nadat de tien foto's zijn besproken en leerling B de keuzes heeft gemaakt, kan de opdracht (eventueel klassikaal) worden nagekeken. Voor elke juiste koppeling krijgt het groepje één punt. Een goede samenwerking tussen de leerlingen wordt dus beloond.

Wat levert het op?

Het koppelen van afbeeldingen aan begrippen of gebeurtenissen is een opdracht die regelmatig langskomt in het eindexamen. (Zie bijvoorbeeld vraag 41 uit het examen van 2022, tijdvak 2.) De leerlingen kunnen zo hun beheersing van het onderwerp laten zien. Ze zijn immers in staat hun kennis toe te passen in een nieuwe situatie. De stappen die een leerling moet nemen om een juiste koppeling te kunnen maken (een afbeelding analyseren en dat verbinden met de kennis van een begrip of gebeurtenis), is in deze opdrachten verdeeld over twee leerlingen. De opdracht is daarom zowel een herhalingsopdracht als een oefening met het analyseren van beeldbronnen. ●

Bart den Uyl is redacteur van Kleio.

Arbeiders graven de ertgrondlaag af op het eiland Singkep voor Sumatra.
Foto: Wereldculturen.nl.

De werkbladen bij deze opdracht zijn te vinden op vgnkleio.nl.